

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 4. februar 1999 številka 5 (2999) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Odbori ZSO za odprtost in pluralno družbo

Odbori ZSO so na svoji seji v ponedeljek vsestransko obravnavali položaj ZSO, odnose v deželi in državi ter do R Slovenije. Izhodišče za razpravo je bilo poročilo predsednika dr. Sturma, ki je nakazal finančno situacijo organizacije, ki je privedla do znanih varovalnih ukrepov, kot pozitivno pa je omenil ponovno konstituiranje sosveta, ki bo aktivno deloval v smislu razreševanja odprtih vprašanj ter uskladitve finančnih proračunov tako za R Slovenijo kot tudi za R Avstrijo, ki so jo opravili ZSO, SPZ, NSKS, KKZ in cerkev. ZSO zdaj čaka na potrditev proračuna iz Slovenije.

Odbori ZSO so kritično obravnavali dejstva, ki so pripeljala k neznosni finančni situaciji in poudarili dejstvo, da ima ZSO dolgo tradicijo, kateri se ne sme odpovedati in da se mora po eni strani zavzemati za povišanje finančnih dotacij po segmentih iz Avstrije, hkrati pa naj si bolj ofenzivno prizdeva za konstruktivne odnose do R Slovenije. V ta namen se bo formirala posebna skupina odbornikov, ki bo izdelala predloge za bolj efektivno prisotnost ZSO v R Sloveniji in tudi v manjšinski stvarnosti.

KPA kandidira po vsej Koroški

Po izjavi tiskovnega predstavnika Gottfrieda Bergerja bo za deželnozborske volitve v vseh volilnih okrožjih na Koroškem kandidirala tudi Komunistična stranka Avstrije (KPÖ), ki je prejela dovolj podpornih izjav volilcev. Prvi kandidati na listi KPÖ po posameznih volilnih okrožjih so: Celovec – Marjeta Einspieler, Beljak – Peter Laminger, Velikovec – dr. Mirko Messner in Spittal – Karin Peuker. Volilna skupnost »Demokracija '99« je ponudbo KPÖ za sodelovanje v volilni zvezi odklonila. Volilni cilj KPÖ je okrepiti odpor proti krčenju delovnih mest in zniževanju socialnih pravic, prav tako pa tudi proti desničarskemu razvoju, za katerega so krive vse tri vladne stranke. KPÖ pričakuje glasove vseh tistih volilcev, ki so zainteresirani za socialno in levo politično alternativo na Koroškem.

Zelo intenzivno so odbori razpravljali o delovanju notranje strukture ZSO in o tem, kako naj bi posamezni odborniki bili bolj aktivno vključeni v delo ZSO. Tudi o tem bo skupina odbornikov pripravila predloge.

Zelo intenzivno so odbori razpravljali o oceni političnega položaja v deželi pred deželnozborskimi volitvami. Seveda so bile ocene različne, kar tudi ustreza nadstrankarski koncepciji ZSO. Vsekakor pa je prevladala ocena o velikem pomenu naslednjih deželnozborskih volitev tudi za slovensko narodno skupnost in iz tega izhajajoče prepričanje, da ZSO poziva k udeležbi na volitvah in k trezni odločitvi. Konkretnega volilnega proglaša za to ali ono politično stranko ZSO prav zaradi svoje nadstrankarske orientacije ne bo dala.

-an

Predpust močno obvladuje našo društveno dejavnost. Plesi se kar vrstijo. Preteklo soboto se je »Danica« vrtela s prominentnimi gosti.

PREBLISK

■ Zadnjič smo slišali: Organizacije so »požrle« vse, po deželje pa strada oziroma nima denarja za delovanje – saj so se zmenili, uskladili. Za šport je premalo, za kulturne domove je premalo, da o vzgojno-varstvenih ustanovah sploh ne govorimo. Ah, ja, pa za šolo (za katero je bila doslej odgovorna država!) je tudi premalo.

In organizacije so se izkazale za zelo pripravne, da služijo za grešnega kozla. Slovenija je postavila pogoj, da se osrednje organizacije uskladijo. Ta pogoj so izpolnile in zdaj je na vrsti Slovenija, če bo svojo besedo držala in razdelila denar vsaj tako, kot se je zdelo (v veli-

ki naglici!) tukajšnjim zastopnikom prav. V Sloveniji še vedno ni jasnih smernic za kriterije, po katerih naj bi se delil denar. Kaj se komu ZDI najvažnejše, je seveda relativno: nam se na primer zdi važno, da bi Slovenski vestnik lahko izhajal naprej. Športnikom se zdi naj-

Drug drugemu volk

važnejši šport, Pliberčanom kulturni dom itd. Ni lahko najti mero za porcije hrane, da bi lahko vsi preživeli – o tem, da bi se kdo nasitil, ni govora.

Naslednja številka SV bo tritisočja po vrsti, od začetka izhajanja leta 1946. In krepko se bojim, da bo tudi ena zadnjih. S. W.

Vabilo

Tudi letos bo Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora priredila v Svečah tradicionalno spominsko svečanost za padle borce proti fašizmu in žrtve nacističnega nasilja.

Prireditve bo v nedeljo, 7. februarja 1999, s pričetkom ob 11. uri na pokopališču v Svečah, kjer so pokopani narodni heroj Matija Verdnik-Tomaž in njegovi soborci.

V okviru prireditve bomo skupaj s krajevnim Slovenskim prosvetnim društvom »Kočna« odkrili obnovljeni nagrobni spomenik. Poleg polaganja vencev in nagovorov bo kulturni spored, ki ga bodo oblikovali pevci in recitatorji. Vabimo vas, da se prireditve udeležite v čim večjem številu, da se bomo skupaj poklonili spomenu bork in borcev, ki so darovali svoje življenje v boju proti nacifašizmu – za svet miru in svobode, medsebojnega spoštovanja in enakopravnega sožitja.

Prisrčno vabljeni tudi s svojci in prijatelji!
Inž Peter Kuhar, predsednik ZKP

Navzoč bo tudi ambasador RS Ivo Vajgl

Slovenija je formalno pridružena članica EU

Od 1. februarja dalje je Slovenija uradno postala pridružena članica Evropske unije – to pomeni, da je med prvimi kandidati za polnopraven pristop. Med pristopom in trenutnim pridruženim članstvom pa bo treba urediti še

mного stvari: treba bo vzpostaviti brezcarinsko območje in ukiniti carine. Ta postopek uvajajo sicer že dve leti, a izpeljati ga bo treba do konca leta 2001. Druge zelo pomembne zadeve so uredbe glede pretoka delovne sile v Evropi, kar pomeni, da bodo članice EU lahko prosto trgovale ali delale v Sloveniji. Velik zalogaj pa je še tudi gospodarsko in finančno sodelovanje znotraj Evropske unije.

Pridružitveni sporazum formalno vzpostavlja sodelovanje na različnih področjih, od industrijskega pa tja do boja zoper zlorabo mamil, na izobraževalnem, znanstvenem in zdravstvenem področju.

Koliko težav ima Slovenija s prilagajanjem evropski zakonodaji, pa že v zadnjih dneh kaže razprava o zakonu o vzajemnosti nakupa nepremičnin, ki je bil v državnem zboru že dvakrat zavržen prav zaradi gole formalnosti – naslova zakona.

Veljavnost pridružene članice pa se izkazuje tudi v odnosu do Hrvaške. V zvezi s številnimi nerešenimi problemi z njo je zunanji minister Frlec dejal, da ima Slovenija pred Hrvaško prav zaradi pristopnega članstva v EU precejšnje prednosti.

Vabilo

Maturantke in maturanti ZG in ZRG za Slovence v Celovcu

Vas vabimo na
37. gimnazijski ples

Petek
5. 2. 1999
ob 19.30
Dom sindikatov v Celovcu

Carinthian Combo
Igor in zlati zvoki
Dražba Omanove slike

PROST VSTOP

KOMENTAR

Dr. Marjan Sturm

V manj kot mesecu dni bodo koroški (-ke) volilci (-ke) odločali (-e) o novem sestavu deželne zbornice in deželne vlade. Zadnje volilne prognoze dajejo prednost svobodnjakom. Nekatere prognoze pa vidijo socialdemokrate in svobodnjake v dvoboju za prvo mesto v deželi.

Iz tega sledijo različne možne volilne kombinacije: zmaga svobodnjakov še ne pomeni avtomatično, da tudi dobijo mesto deželnega glavarja, čeprav je treba videti, da znotraj ljudske stranke edinole Zernatto vehementno nasprotuje koalicijski s svobodnjaki, močna struja okoli celovškega župana pa taki koalicijski ne nasprotuje. Tudi 1989 je ta struja izsilila preobrat v korist koalicijske s svobodnjaki. Kakorkoli že, če bi svobodnjaki dobili relativno večino, potem se bo vsekakor spremenila politična podoba dežele, kajti v vseh gremijih (deželna vlada, deželni šolski svet ipd.) bodo imeli relativno večino.

Če bodo socialdemokrati obdržali prvo mesto v deželi, potem bodo tudi dobili mesto deželnega glavarja. Četudi so svobodnjaki že napovedali, da naj dobi mesto deželnega glavarja tista stranka, ki bo pač prva, bi v našem primeru tudi ljudska stranka navsezadnje morala podpreti socialdemokrate.

Volilne kombinacije

V primeru svobodnjaške zmage je torej vprašanje s čigavo podporo bi lahko zasedli mesto deželnega glavarja? Ali je možna koalicijska ÖVP in SPÖ, torej koalicijska porazenec? Teoretično ja, v praksi pa je neverjetna. Prepričan sem, da bodo svobodnjaki v tem primeru ponudili nekaj, kar ena izmed obeh strank ne bo

mogla odkloniti. Možna je npr. varianta, da ponudijo »nevtralno osebo« za mesto deželnega glavarja, kar bi omogočilo svobodnjaškemu prvaku, da se »žrtvuje za Koroško« in kot zmagovalec nastopi na državnoborskih volitvah.

Volilne prognoze potrjujejo oceno, da pri tokratnih deželnozborskih volitvah manjše stranke oziroma koalicijske nimajo dosti možnosti. Gre namreč za zgodovinsko odločitev, kdo bo prvi v deželi.

Pričakovati je, da se bo volilni boj v zadnjih tednih hudo zaostрил. Stranke se bodo potegovala za vsak posamezen glas. V ospredju bo vprašanje, ali bodo prvič v eni zvezni deželi svobodnjaki postali najmočnejša politična sila. In dejansko je to centralno vprašanje tokratnih deželnozborskih volitev.

AVSTRIJA

Kaj mislijo pri nas o dvojnih državljanstvih?

Objavili smo že, da je v slovenskem parlamentu bil depeniran predlog o podelitvi državljanstva zamejskim Slovincem in Slovincem po narodnosti, a brez državljanstva. V Avstriji so medtem opravili javnomnenjsko anketo o tem, kaj misli prebivalstvo o dvojnih državljanstvih na splošno. Pri tem je šlo predvsem za tujce, ki živijo v Avstriji.

Za posebno gostoljubne se Avstrijci niso izkazali: 68 odstotkov se je izreklo proti dvojnemu državljanstvu, tujce, ki živijo tu brez dovoljenja, naj bi raje izgnali, kakor pa da bi jim ponudili pravico do bivanja.

Zanimiva je tudi analiza po strankah: najbolj nestrpne je najti pri svobodnjakih, najbolj odprti pa so zeleni in liberalci. S. W.

VOLILNO LETO 1999

Pred volitvami za poslance v EU

Avstrija, ki je članica Evropske unije od 1. januarja 1995 (kako hitro mineva čas!), bo letos znova volila svoje poslance v Evropski parlament in prve bitke so že začele. Zeleni so že potrdili svojega zdajšnjega poslanca Johannesja Voggenhuberja, ki je na prvem mestu, borili pa se bodo za dodatno me-

sto. Ursula Stenzel je za avstrijsko ljudsko stranko silno atraktivna in bo svoje delo v Bruslju po vsej verjetnosti nadaljevala, probleme pa ima stranka z vnukom zadnjega avstroogrskega cesarja, s Karlom Habsburgom, ki se vse preveč zanaša na svoje slavno ime in se premalo posvetuje s stranko, s pomočjo katere sedi v Bruslju.

Nekoliko problemov bo očitno zaradi tega, ker je prvotno navdušenje Avstrijcev do EU nekoliko uplahnilo; razočaral je strikten varčevalni program in pa prazne in deloma nepredvidne obljube politikov pred glasanjem o pristopu.

SOJENJE ATENTATORJU

Franz Fuchs je poskrbel za eklat

Oboženi atentator, ki ima po vsej verjetnosti (tako je treba zapisati, dokler mu krivda ne bo popolnoma dokazana) na vesti življenja štirih Romov v Zgornji Borti (Oberwart) na Gradiščanskem, je že takoj prvega dne, ko so mu začeli soditi, poskrbel za (predvsem medijski) škandal. Ko so ga privedli v sodno dvorano, je začel vpiti sovražne parole in tako so ga morali odvesti nazaj v celico.

Franz Fuchs, ki so ga odkrili pravzaprav povsem slučajno, je

ob aretaciji izgubil obe roki; eksplodirala je bomba, ki jo je izdelal sam. Ob obe roki pa je tudi celovski policist Kelz, ki je nosil bombo, najdeno ob Ren-

nerjevi šoli v Celovcu; v tem poslopju ima prostore tudi Javna dvojezična ljudska šola. Fuchs je potem nekaj let razpošiljal pisemske bombe, ki so ranele petnajst ljudi, med njimi nekdanjega dunajskega župana Zilka.

Obtoženega atentatorja opisujejo kot zelo inteligentnega kverulanta, ki je kot edini posameznik mogel spraviti vso državo v trepet. Njegovo življenje v majhni vasi Gralla na Štajerskem ni bilo navzven nič posebnega, imeli so ga pač za čudaka, ki raje čepi v svoji sobi, kamor ni spustil niti svojih staršev, kakor pa da bi sedel med omizjem v gostilni.

Dolgo je bilo odprto vprašanje, ali je Fuchs sam storilec, ali pa so morda za njim še kje kakšni večni včerajšnji, člani njegove »Bajuwarischen Befreiungsarmee« – bajuvarske osvobodilne armade. O tem bodo sodili v Gradcu, kajti njegovi branilci skušajo omiliti njegovo krivdo, češ da en sam ni zmožen tolikšnega »dela«, ki sestoji iz načrtov, bomb in teoretičnega razglabljanja o tujcih, Slovanih in ogroženi nemško-avstrijski narodni skupnosti.

Sodišče v Gradcu je vseskozi zastraženo, kajti možnost, da bi Fuchsovi simpatizanti lahko povzročili kaj nepredvidenega, je sicer majhna, a misliti je treba tudi na to.

Obtožnica ga na 217 straneh bremeni štirih umorov, šest poskusov umora, petkratne težke poškodbe in štirinajst poskusov poškodb.

Ni jasno, kako se bo končalo sojenje; lahko se zgodi, da bo Fuchs moral preostanek življenja prebiti v zavodu za duševno bolne kriminalce.

DEŽELA

Volilni boj na Koroškem

Vse stranke, ki kandidirajo za sedeže v Deželnem zboru za naslednje volilno obdobje, so že krepko sredi obiskov, propagande in prepričevanja, kdo da je najboljši. Pred nekaj dnevi objavljena javnomnenjska anketa, po kateri naj bi kar 38 odstotkov volilcev podprlo svobodnjaško stranko oziroma njenega šefa Haiderja, je razburkala predvsem socialdemokrate. SPÖ naj bi po izsledkih ankete zdrsnila odločno pod nekdanji nivo in obeta se ji komajda še 33 odstotkov. Tak rezultat bi pomenil takojšen odstop šefa SPÖ na Koroškem dr. Ausserwinklerja, ki je pred časom zagotavljal, da se bo zavzel za to, da bo deželni glavar postal šef najmočnejše stranke. Majhen porast v številu volilnih glasov napovedujejo tudi Ljudski stranki (ÖVP) in njenemu šefu in deželnemu glavarju Zernattu.

»Demokraciji 99«, aliansi štirih majhnih strank, med katerimi je tudi Enotna lista, napovedujejo štiri odstoke. To je seveda odločno premalo za vstop v deželni zbor po zdajšnjih pravilih, a kljub temu je to dobro izhodišče za nadaljnjo zahtevo po znižani vstopni klavzuli za deželni zbor – in pravzaprav to funkcijo ima ta strankarska povezava.

Med socialdemokrati je žal še vedno preveč razprtij navznotraj in izjave raznih njenih politikov oziroma političark v javnosti ne doprinašajo ravno k pozitivni podobi stranke. Ausserwinkler bo šele po 20. februarju povedal javnosti seznam njegovih kandidatov oziroma njihov vrstni red. Med možnimi kandidati je tudi Ana Blatnik, za katero se šušlja, da naj bi bila predvidena za Državni svet (Bundesrat), toda zadeve ne kažejo preveč rožnato. Znano je namreč, da si mesto, ki naj bi ga zavzela ona, obetajo tudi drugi in odločalo se bo po tem, kdo ima močnejši »lobby« ...

Manjšinska politika pa bo spet enkrat samo alibi ob praznikih. S. W.

Prijava na Dvojezično zvezno trgovsko akademijo

Večkratna kvalifikacija na osnovi večkratne izobrazbe!

SPLOŠNA IZOBRAZBA
STROKOVNA IZOBRAZBA
JEZIKOVNA IZOBRAZBA

Zaključek in poklicne možnosti
• Zrelostni izpit • Pravica do študija na univerzah • Upravičenost za neposredno izvajanje kvalificiranih poklicev • Obrtne upravičenosti. Za vpis je potreben uspešen zaključek

Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu

Objava

1. Prijavni rok za vpis v 1. razred in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v Celovcu se prične v ponedeljek, 8. 2. 1999 in traja do petka, 26. 2. 1999. Uradne ure so dnevno od 7.30 do 12. in od 13. do 16. ure, ob petkih od 7.30 do 13. ure.
2. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu pričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
3. V naslednjih mesecih bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o

8. šolske stopnje; v nekaterih primerih je potreben sprejemni izpit; brez sprejemnega izpita za učence/učenke gimnazije, politehnične šole ali glavne šole z zmogljivostnimi skupinami 1, prav dobro do dobro ter povoljno do zadostno. Oddaja prijavnice do konca februarja 1999; v izjemnih primerih je kasnejša prijava še mogoča.

Prijavnice so na razpolago v tajništvo Dvojezične zvezne trgovske akademije na zgornjem naslovu. Za nadaljnje informacije pokličite telefonsko številko 0463 / 38 24 00, faks 0463 / 38 24 00-33.

Dir. mag. Maja Amrusch-Hoja

sprejemu učenca/učenke oz. o potrebnih sprejemnih izpitih. Ti izpiti bodo v sredo, 7. 7. 1999.

4. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru razgovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je možen.

5. Na osnovi šolske avtonomije je Odbor šolske skupnosti sklenil za leto 1999/2000 uvesti t. i. Kugyjev razred s štirimi jeziki.

6. Starši bodo imeli pri zadostnem številu prijav tudi možnost popoldanske oskrbe svojih otrok.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pošljete prijavnico s potrebnimi dokumenti na naslov: Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence, Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Klagenfurt / Celovec

Dv. sv. dr. Reginald Vospernik, l. r., ravnatelj

Sveda, kako ne. Naše glavno mesto, nenehno imamo opravka z njim, mnogi živimo ali živijo v njem, vsak dan hitimo po njegovih ulicah.

Tudi to vedo Korošci, da Celovec ni bil vselej glavno mesto Koroške – to vlogo je imel Šentvid kar tja do 17. stoletja. Od antike naprej se je mestno prebivalstvo selilo vedno bolj proti jugu. S Štalenske gore (Magdalensberg) so se Rimljani preselili v Virunum na Gosposvetsko polje in potem pod Špitalsko goro ob Glini, severno od današnjega celovškega središča. O tem pričajo še rimske izkopanine tedanje centralne kurjave. Reka Glina pa je bila muhasta, rada je poplavljalala in tako so ljudje iskali bolj zanesljivih tal pod nogami. Področje okoli današnjega Celovca je bilo močvirje, a vendar je bilo vmes tudi nekaj trdnih nasipin in tako je na mestu, kjer je danes Stari trg, začelo nastajati prvo naselje. In tako je bil Celovec v začetku 12. stoletja že resnično pravo malo mesto s palačami in življenjsko potrebnimi tržnicami. Vazne prometne žile so se sekale tu. Na vogalu Kolodvorske ulice (Bahnhofstraße) in Starega trga je vzdignjena tabla, ki pove, da so bila nekoč tukaj Velikovška vrata, v smeri proti Šentvidu pa Šentviška. Vrata na jug so bila približno v sredini današnje Wienergasse, na zahodu pa je trg omejevala nekdanja mestna hiša, hiša »Pri zlati gosi« (Goldene Gans). Celo mesto je bilo veliko približno 350 x 270 m. Jasno, da je vsaka hiša imela še svoje prašiče, gosi, kokoši in podobno, to je bilo veselo! Pa vendar – srednji vek ni bil tako mračen, kakor ga radi opisujemo. Medtem ko so v tako imenovanem »novem času« v renesansi in še posebej s protireformacijo v drugi polovici 16. stoletja prepovedali kopalnice, ker so bile »kraj peregrestnosti«, pa je srednji vek užival v kopanju in mesto Celovec je imelo svoje javno kopališče v današnji Kopališki ulici (Badgasse), blizu današnje gostilne »Pri Joknu«, skorajda nasproti.

Kurili in svetili so ljudje z odprtim ognjem, zato tudi Celovec ni bil izjema in ga je skozi stoletja kar precejkrat uničil požar. Zelo hudo je bilo po letu 1514, za mesto bi takrat nihče ne dal počenega groba več in tako je tedanji cesar Maksimilijan I. leta 1518 mesto podaril deželnim stanovom, se pravi plemstvu in duhovščini. Pa naj se sami ubadajo z ruševinami, si je verjetno mislil. To je bil hkrati enkratni primer, kakršnemu zlepa ne najdemo para, in tedanji stanovi so se navdušeno vrgli na nov projekt, na obnovitev mesta. Josef F. Fromiller je več kot dvesto let kasneje zapustil slikarsko umetnino, kako cesar predaja stanovom dragoceni »Gabbrief« (darilno pismo).

Večina stavb, ki jih danes vidimo na starem trgu, je bila zgrajena ob koncu 15. ali v začetku 16. stoletja. Razni plemenitaši, pa tudi bogati meščani

so si tu zgradili svoje palače. Že omenjena »Zlata gos« je najstarejša hiša Starega trga, o njej se ve, da jo je cesar Friderich III. že leta 1489 podaril stanovom s pogojem, da bo imel tu možnost stanovati, kadar se bo mudil tu. Cesarja sicer potem ni bilo več blizu, a hiša je ostala stanovom in postala je prvi Rotovž (Rathaus), mestna hiša, tja do prve polovice 18. stoletja, ko so kupili palačo Welzerjev (danes ima hišno številko 1 na trgu). Tako kot skoraj vse tedaj zgrajene palače ima tudi ta čudovito

To znamenje pa je na tem mestu šele od leta 1965, sem pa so ga prenesli, ko so urejevali avtobusno postajo na Trgu sv. duha (Heiligengeist Platz), kjer je nekoč smrdelo po ribah, saj je bila tam tudi ribja tržnica. A na Starem trgu je nekoč stalo veliko bolj bogato znamenje, Nepomukov steber, ki so ga »modri« možje dali razstreliti – motil je promet. Dokaz, da so bili tudi takrat, leta 1874, na delu zelo napredni ljudje! Štiri skulpture s tistega kužnega znamenja pa so le rešili in danes stojijo v nišah

odšlo v daljno Nemčijo. Med njimi je bila tudi plemiška družina Khevenhüllerjev, lastnikov več gradov na Koroškem, med njimi tudi Visoke Ojstrice (Hochosterwitz). Pa so se lepo zmenili, da bodo nekateri odšli, eden pa postal spet katoličan – tako so obdržali Ojstrico in še nekaj gradov do danes.

Tudi danes zelo znana plemiška družina Goessov ima svojo palačo na Starem trgu. Na vogalu k deželni hiši stoji ta ena najbolj imenitnih hiš, z bo-

bodo postavili sem vsaj nekaj podobnega. Tako so začeli graditi deželno hišo leta 1574 pod vodstvom Pliberčana Freymana. Njegovo delo je nadaljeval arhitekt Anton Verda, ki je hiši dal današnjo obliko. Toda tudi drugi znani umetniki tedanjega časa so ji dali svoj pečat: slikar Anton Blumenthal, pa Ulrich Vogelsang, ki je izklesal tudi znamenitega »Lintverna« na Novem trgu. V začetku 18. stoletja je spet precej umetnin pogorelo in tako je najvažnejši prostor, veliko dvorano, posli-

Nekdanja mestna hiša s Fromillerjevo upodobitvijo Justitiae

Levo Goessova palača, v sredi »Pri zlati goski«; med obema deželna hiša

Nekaj kvadratnih metrov Celovca

Hiše na Starem trgu

renesančno arkadno dvorišče in verjetno je bil na delu isti arhitekt, ki je naredil načrte že za grad Porcia v Špitalu. Na pročelju je videti Fromillerjevo upodobitev pravice, ki ima v roki tehtnico in meč.

Med »staro« in »novo« mestno hišo je lekarna z večstoletno tradicijo in zgodba o tej hiši živi še danes med ljudstvom, kajti v 18. stoletju se je tam zgodilo nekaj nadvse »erschrockliches«, nekaj strašnega. Lekarnarjeva žena je umrla, pa so jo položili v grob. Užaloščena žlahta je šla po pogrebu domov, grobar pa je na prstu umrle opazil dragocen prstan. Preden jo je dodobra zagrebel, pa je poskušal prst kar odrezati. Ženska pa je bila le dozdevno mrtva, bolečina jo je zbudila, odvihrala je domov, grobarja je zadela kap. Ko jo je mož doma zagledal, pa je zgubil dar govora. Še do konca prejšnjega stoletja je v oknu drugega nadstropja bilo videti lutko ubogega, nemega lekarnarja.

Dober opazovalec bo pri marsikateri hiši videl njeno znamenje: hiša »Pri modri krogli«, pa »Pri belem konjičku«, kajti ljudje so bili nepismeni in bi nič ne pomagalo, če bi jim rekel: ta pa ta stanuje na številki 5: po znakih pa so brž razpoznali, kam morajo.

Sredi trga stoji kužno znamenje, steber s križem, ki stoji na turškem krajcu in simbolizira zmago krščanstva nad islamom.

Kužno znamenje na Starem trgu

ob vhodu v stolno cerkev. Njihov avtor je Francesco Robba, italijanski baročni umetnik, ki se je naselil v Ljubljani in ustvaril tam čudovite umetnine, npr. Robbov vodnjak pred magistratom na ljubljanskem Starem trgu, pa kipe na oltarjih v uršulinski, šentjakovski in frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Celovsko plemstvo, pa tudi meščanstvo je v 16. stoletju z navdušenjem sprejelo luteransko vero, postali so vsi po vrsti protestantje in ko je zavel mrzel veter protireformacije, so se morali prebivalci ali ponovno krstiti ali pa so morali zapustiti domovino in imetje. Tedaj jih je kar precej

gati baročnim ornamentnim okrasjem. Nekoč dve posamezni hiši so grofje združili v eno samo in pazljive oči to hitro odkrijejo. Tako kot povsod drugod so stavbe tudi v Celovcu prilagajali modi: ob raznih obnovitvah so jih opremili po trenutnem stilu in okrasja je na trgu največ baročnega. Goessi so zvesto služili cesarjem, se borili zanje proti Turkom, Švedom, in Francozom. Poleg goessove palače pa stoji Stampferjeva hiša; to je bila bogata meščanska družina in ker je denar sveta vladar, so jih povzdignili v grofe. Že navzven se vidi, kako zelo so hoteli imponirati z bogastvom in dokazati, da niso nič manj vredni kot domišljavi plemiči.

Še zanimiva zgodba: na vogalu hiše, ki stoji v začetku Kramergergasse, boste opazili okrogel obraz: zgodba pripoveduje, da so nekega pekovskega vajenčka obdolžili kraje, ga obsodili in usmrtili. Kasneje so ugotovili, da je bil nedolžen. Verjetno iz slabe vesti so mu napravili večni spomin »das teigige Gesicht«, »testen obraz«. Danes pa ni več znano, kdo je vse v tej hiši živel: kak sorodnik, pek ali morda celo sodnik?

Med »Zlato gosjo« in Goessovo palačo je prehod k deželni hiši. Najprej so namerali tam zgraditi orožarno, a ker je bližnji vodni grad (se pravi grad z okopom, v katerem je bila voda) spet enkrat pogorel, so se stanovi odločili, da

kal Fromiller, kipar Francesco Robba pa ustvaril intarzirana tla in kamine. Stene krasi 665 grbov raznih plemenitašev, ki so plačali za to čast. Danes bi temu rekli tablice sponzorjev! V tej dvorani pa je nekoč stal tudi knežji prestol, ki je nekaj časa stal tudi na dvorišču.

Dvorano, kjer ima svoja zasedanja deželni zbor, je nekoč krasila več kot 18 metrov dolga slikarska panorama Velikega Kleka (Großglockner) Marka Pernthalerja, ki jo vidite danes v celovškem muzeju, kajti steeno so po letu 1920 poslikali s plebiscitarnimi motivi.

V eni od prednjih sob pa so zanimive umetnine Corneliusa Koliga, vnuka Antona Koliga; slednji je ustvaril freske, ki so jih nacisti odstranili kot »izrojeno umetnost«; za las pa je manjkalo, da se ni lani zgodilo isto Corneliusu po gonji svobodnjaške stranke!

Vhod v deželno hišo, po stopnicah levo in desno, pa je eden najlepših primerkov manierizma v Celovcu. To je stil nekje med renesanso in barokom, čas, ko je Celovec doživljal svoj gradbeni »boom«, italijanska beseda »maniera« pa pomeni »način«; umetniki so počasi že pretiravali in so slog radi že preobložili, preden se ni uveljavilo nekaj novega in izvirnega: barok.

Samo s pripovedovanjem o Starem trgu bi lahko napolnili še nekaj strani, a naj bo dovolj za danes!

S. W.

PRED SLOVENSKIM KULTURNIM PRAZNIKOM

France Prešeren – velikan slovenske kulture

Pisati o največjem slovenskem pesniku dr. Francetu Prešernu na polovici strani tega malostranskega lista seveda ni lahko. Le kaj bi mi rekel dr. Anton Slodnjak, največji slovenski prešernoslovec, ki je o Prešernu izdal obširno delo »Neiztrohnjeno srce«, kaj mi poreče naš odrski igralec in prešernoljub Miha Kap, ki ga zna večidel na pamet. Pa kljub temu, ob njegovi 200-letnici rojstva in 150-letnici smrti je treba nekaj reči.

Pisec tega prispevka imam na Prešerna zelo čustvene spomine. Za šesti ali sedmi rojstni dan, mi je njegove Poezije poklonila mama, preprosta kmečka ženica, in to zjutraj, ko sem tistega mrzlega februarjskega jutra zlezal na toplo kmečko peč in z nogami bingljal z nje. V šolski učilnici smo imeli veliko Jakčevo sliko Franceta Prešerna, učitelja pa jo je ob njegovi 100-letnici smrti ovenčal s pozlačenim lovorovim vencem. Vem, da smo se takrat zborna na pamet učili njegovo osnovno pesem »O, Vrba«. Razumel nisem veliko, saj nisem vedel »kaj se v strup prebrača«, a čutil sem neko Prešernovo bolečino.

Pesnika, pisatelja, umetnika ljubiš toliko, kolikor si ga doživel, kolikor so se njegova v metafore zajeta in ujeta čustva dotaknila tvojih. In mojih so se.

Mnogo je bilo zapisanega o Prešernu in najbrž bo še. Poleg slovenskih prešernoslovcev se z njim ukvarjajo tudi drugi. V Kranju, kjer je živel svoja zadnja leta in tudi umrl, poteka v teh dneh kar mednarodni simpozij z udeleženci iz dvanajstih držav. Prešeren je večni, je za slovenstvo kot Goethe za nemštvo, kot Puškin za Ruse,

kot Cervantes za Špance, kot Dante Alighieri za Italijane.

In v čem je njegova veličina? V njegovi poeziji, porojeni in spodbujeni od bolečine, ljubezni, krivic, od ljubezni do svojega jezika, tudi do svojega ljudstva, v vizionarskem svetovljanskem presojanju stanja in napovedovanju bodočnosti, v spodbujanju k vztrajanju, v zavračanju razlik, bede, v obsodbi socialnih in stanovskih

razlik, v obsodbi svetohlinstva in hinavščine ... Vsaj po teh prvinah bo tudi ostal večni, predvsem pa aktualen.

Če pa Prešerna presojamo po njegovi poeziji, moramo ugotoviti, da je še vedno neprekosljiv. Preprost v izrazu, večpomenski, jasen, razgledan, metaforično bogat, jezikovno pester, čustveno soznačen.

V slovensko poezijo je pod vplivom velikega znanstveni-

ka in poliglota Matije Čopa uvedel mnoge nove pesniške oblike kot romanski sonet, tercino, stanco in glosa, gazele, sonetni venec, epsko pesnitev, ljubezenske sonete, balade in romance. Napisal je celo politično pesem »Zdravljica«, ki je postala himna nove slovenske države.

Francetu Prešernu življenje ni bilo postlano s perjem. Doma v Vrbi na Gorenjskem so fanta dali v šole, da bi postal duhovnik. Pa ni bilo nič iz tega. Sorodstvo je bilo razočarano in mu je odreklo pomoč. Na Dunaju je študiral pravo, a odvetniški izpit je moral v tedanji Avstriji opravljati v Vetrinju. S komisijo se je zapletel v prepir, ker je zagovarjal pravice malih ljudi, in zato dobil le oceno zadostno. Leta 1933 se je pred cerkvijo v Trnovem v Ljubljani nesmrtno zaljubil v Primicevo Julijo, hčerko ljubljanskega velemeščana, a ta si je izbrala plemiča Antona von Scheuchstuela, ki ga je premagal tudi ob kandidaturi za mesto na fiskalnem uradu v Celovcu. V nekakšnem obupu ali pa zaradi svoje prešerne narave se je spoprijateljil z gospodinjko pomočnico Ano Jelovškovo. Iz te zveze, ki je nikoli ni pripeljal pred matičarja, so se rodili trije otoci. Stisko in sramoto svoje Ane je čudovito opesnil v »Zakonski materi«.

Šele leta 1946 je dobil samostojno advokaturu v Kranju. Tedaj je bil že težko bolan, kljub temu pa je še pozdravljaval marčno revolucijo na Dunaju in propad Metternichovega absolutizma. V tistih dneh so se mu začele uresničevati vizionarske ideje:

»Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat' dan ...

Jože Rovšek

KOMENTAR

Prešeren in koroški Slovenci

Nekako se nas Prešeren ne prime. Vsakoletne prireditve ob kulturnem prazniku, posvečenem obletnici njegove smrti 8. februarja 1849, so za organizatorja, SPZ in KKZ, nekaka obveznost, ki jo je treba zaradi njunih kulturno-prosvetnih poslanstev izpolniti, kaj mnogo več pa za tem ni. Častna izjema je slovensko prosvetno društvo »Zarja« v Železni Kapli, ki že tradicionalno pripravlja kulturne »Prešernove« proslave. Da bi naše dvojezične šole posvečale Prešernove mu kulturnemu prazniku kako pozornost, ne vem, vsaj

poročil o tem ni. Prosvetna in kulturna društva v tem predpustnem času prirerajo številne plese, a le na enem sem pred leti zasledil omembo kulturnega praznika.

Smo Korošci res tako oddaljeni od slovenskega kulturnega praznika? Očitno, da! In kje so vzroki za to? Potrebna bi bila temeljita kulturnosociološka analiza. Morda je bil preširok za naše zaplankano vrtičkarstvo, morda je bil preveč boemski, revolucionaren, premalo dal na Cerkev in vero, bil razuzdan, za tedanji čas nemoralen.

Prešernu se je težko godilo v tedanji Avstriji in na Kranjskem. Šele po njegovi smrti so ga odkrili in mu namenili dolžno spoštovanje. Pri nas pa kot da še ni umrl, kajti posebnega zaslužnega odnosa do njega v naših srcih še ni. In kdaj bo?

Pa vendar je Prešeren tudi koroški. Njegova mati se je šolala v gospodinjški šoli na Koroškem (verjetno v Šentrupertu), njegov brat Jurij je župnikoval na Zilji, tam je pokopana tudi Prešernova mati.

Kdaj bomo torej presegli malodušni odnos do Prešerna in kdaj bodo naše kulturne organizacije ob kulturnem prazniku zmogle tudi kak sprejem in počastitev kulturnikov v deželi?

J. R.

Hodiški ples je bil tudi letos živahen, vesel in dobro obiskan

OTROŠKI VRTEC V ŠENTPRIMOŽU

Malčki na smučarskem tečaju na Peci

Otroški vrtec Slovenskega šolskega društva v Šentprimozu v letošnjem letu praznuje 20-letnico delovanja. Prvi dvojezični vrtec SŠD iz Celovca je dokazal, da je pot pravilna. V vseh letih delovanja so se otroci v tem zasebnem vrtcu zelo dobro počutili. V vrtcu se igrajo, pojejo, plešejo, rišejo, brkljajo

no snežilo, otrok pa to ni motilo. Mlade smučarje in smučarke so po znanju razdelili v dve skupini (Pistenflitzer in Pistenflöhe), trije pa so se vozili s sanjkami. Opoldne so se z avtobusom zopet vrnil v Šentprimoz, skupino pa sta s kosilom pričakali teta Milica in Teja. Otroci so bili utrujeni, tete pa vesele,

itd. Poleti se otroci radi igrajo v pesku, pozimi pa v snegu. Vzgojiteljice pa otrokom nudijo tudi možnost obiska kulturnih prireditev v domačem kraju in tudi drugje.

Letos pa so bili otroci prvič na smučarskem tečaju. 18 otrok sta vzgojiteljici, teti Sabina in Rozi, v ponedeljek, 11. januarja, strpali v avtobus in se z njimi odpeljali na Peco. Tam jih je že čakal smučarski učitelj in pričeli so z vajami. Prvi dan je moč-

da se ni komu kaj zgodilo (saj odgovornost je bila velika).

Tako se je obrnil teden in v petek so otroci svoje znanje pokazali tudi staršem, ko je bila na vrsti tekma. Vsi so zmagali, vsi so se precej naučili. Hvala lepa vzgojiteljicama za odgovorno delo.

Meseca maja bo v vrtcu v Šentprimozu prireditev ob 20-letnici, točen termin pa bomo še objavili.

Danica

PISMO BRALCA

Doživetje na Koroškem

Pred nedavnim sem imel opravke v Celovcu. Za mano je že tričetrt stoletja življenja, zato še najraje potujem z vlakom. Tudi tokrat sem se odločil tako. Preko Ljubljane in Jesenic sem srečno prispel v Celovec. Tukaj sem hitro uredil svoje zadeve. Da pa bi videl čimveč Koroške, sem se vračal po drugi strani proti Mariboru.

Tu pa se je zataknilo. Namesto da bi izstopil v Pliberku, sem se zapeljal še eno postajo naprej. Šele tu je prišel spovednik in mi zadevo pojasnil. Izstopil sem v neznanem kraju, v temni noči in snegu. Sam – kaj sedaj storiti? Izstopila pa je tudi mlada gospodična, katero sem ogovo-

ril. (Kasneje sem zvedel, da bo letos maturirala na slovenski gimnaziji.) Povabila me je, da sem šel z njo domov. Nagovorila je očeta, da me je peljal na postajo v Pliberk, za kar ni hotel sprejeti nobenega plačila. Prenočil sem v prijaznem gostišču »Linde« v Drveši vasi (Ebersdorf). Tu sem se srečal z več Slovenci in tako je ob pogovoru bil kar prijeten večer. Lahko zapišem: konec dober – vse dobro.

Ob tej priložnosti bi se lepo zahvalil vsem Korošcem za prijaznost in gospodu, ki me je brezplačno vozil, za pomoč. Gospodični maturantki pa želim odlični uspeh pri maturi in veliko sreče v nadaljnjem življenju. Še enkrat hvala vsem.

Tine Klemenčič, Sevnica, Slovenija

S pripravi so igralci in igralki pričeli lani decembra, ko so se odločili, da igro uprizorijo v domačem žvabeškem (podjurskem) narečju. Skupina igralcev in igralk, ki goji odrsko dejavnost zgolj iz ljubiteljstva in veselja, je ta pogumen projekt uspešno izvedla. Igralcem je domači jezik dobro šel z ust in tudi za poslušati je bilo zelo prijetno. Razen nekaterih besed in izrazov sem tudi jaz kot negovorec podjurskega narečja vse razumel in z lahkoto sledil dogajanju na odru.

Vsebinska igra je seveda vedno aktualna: starša izbereta vsak zase ženina za njuno lepo in odraslo hčerko Metko. Njun glavno vodilo pri tem pa je, da je ženin bogat in premožen. Eden je mestni veletrgovec, drugi pa premožen kmet. Obadva se predstavita in prosita za roko lepe hčerke. Vrstijo se dramatični zapleti: Pajnikova žena je grozila z ločitvijo od svojega moža, Metka je popolnoma nesrečna in obupana, sinu Bobku pa se je zmešalo... V družini je velika zmeda. V tem zamotanem položaju priskoči na pomoč Zofa, ki si izmisli in predlaga Metki preizkušnjo za ženina. Obadva od staršev izbrana ženina sta zviti preizkušnji podlegla in se izkazala kot preračunljiva lopova. Konec koncev zmaga ljubezen in vse se konča srečno.

PREMIERA V ŽVABEKU

Neprijetni zapleti s srečnim koncem...

Prizadevna igralska skupina KPD »Drava« v Žvabeku, ki jo že skoraj deset let vodi režiser in igralec Folt Hirm, si je za to sezono izbrala komedijo z lahko vsebino in primerno za pustni čas z naslovom »Dvo para se ženta« (Dva para se ženita), avtorja V. Dobskega.

Metka si izbere Janka in posebej Bobek simpatično deklo Marjančo.

Scena na malem in zastarelem odru farne dvorane je bila preprosta in enostavna,

brez lučnih efektov in zvočnih pripomočkov (glasba, ojačevalci). Kljub temu je bila predstava napeta, smešna, poučna in razumljiva. Številna publika, ki je napolnila dvorano do

zadnjega kotička, je zavzete igralce in igralki, ki so dejansko zelo posrečeno igrali vloge, obdarila z burnim aplavzom.

Glavne vloge so odlično in simpatično igrali: Hanzi Zech-

ner (kmet Pajnik), Angelika Gmeiner (Pajnikova žena), Edith Zechner (Metka), Folt Hirm (Bobek) in Sabina Pistotnik (Marjanca); v ostalih vlogah so se izkazali Renate Trampusch (Zofa), Janez Steharnik (Janko), Benedikt Potoschnig (ženin in veletrgovec) in Johann Diemsching (ženin in kmet).

Ponovitev predstave bo prihodnjo nedeljo ob 19.30 v farni dvorani v Vogrčah. Vabljeni!

Mirko Štukelj

Metka ni ustregla očetovi želji

Slab začetek z dobrim koncem

OBČNI ZBOR SPD »EDINOST«

Škofičani potrpežljivo optimistični

Pretekli petek so se škofiški društveniki spet zbrali na svojem rednem občnem zboru in pregledali svoje delovanje v preteklih dveh letih. Čeprav je društvo maloštevilno, saj šteje le nekaj na 50 članov, pa je njegova dejavnost kar bogata in v občini dokaj opazna. Vsako leto zmore kak ducat prireditev, ali samostojnih ali pa se vključuje v prireditve drugih društev v občini in tudi navzven.

Navzven se društvo v največji meri predstavlja z vokalnim »Kvartetom Rož«, ki je poznan domala po vsej Koroški in tudi širše, navznoter pa potekajo oddelki glasbene šole, sodelovanje otrok dvojezičnega otroškega vrtca na občinskih prireditvah in z ljudsko šolo, pri dvojezičnih prireditvah, pri

vaškem prazniku in podobno. Lansoletno partnerstvo s slovensko gimnazijo je prineslo sodelovanje društva na akademiji v Celovcu in se zaključilo v juliju s skupnim družabnim piknikom s profesorji gimnazije.

Seveda pogoji niso najboljši, saj se starostna struktura članstva nezadržno zvišuje, mladina, vzgojena v dvojezičnem vrtcu, pa se šele vključuje v kulturno delo. Pa kljub temu. Po letih potrpežljivega čakanja in vsaj ohranjanja osnovne dejavnosti pa se kažejo tudi boljši časi. Morda bo že v jeseni začel delovati otroški zbor in bo tako na pevskem področju zapolnjena kar velika vrzel. Janko Malle, tajnik Slovenske pro-

svetne zveze in hkrati član društva, je podčrtal pomen dvojezičnega otroškega vrtca in zagotovil podporo celovške centrale za njegovo ohranitev. V diskusiji je bila izrečena tudi podpora za ohranitev Slovenskega vestnika, kajti »sicer bomo informirani samo enostransko«.

Upravni odbor je ostal skoraj nespremenjen. Magda Errenst kot predsednica uživa med članstvom soglasno podporo.

Obiskovalci občnega zbora so si ob zaključku ogledali še etnografske diapozitive na temo velikonočni običaji v Škofičah, nato pa so se zadržali v prijetni družabnosti.

J. R.

27. PLES DANICE

Imenitna zabava

V soboto, 30. januarja, je Slovensko prosvetno društvo »Danica« pripravilo že 27. ples Danice v kulturnem domu v Šentprimozu. Mnogo prijateljev društva se je zbralo, da se skupno povese, zapleše in si kaj pove.

predstavnico LIF na Koroškem Tino Rabl, predsednika EL Andreja Wakouniga, predsednika SPZ dr. Avgusta Brumnika, globaškega podžupana Bernarda Sadovnika, predsednika ZSO dr. Marjana Sturma in NSKS Nanteja Olipa, predsednico DESKAN Ano Blatnikovo in druge.

Pevci in pevci Danice ter člani društva so navzočim prodajali karte za srečolov (eni so imeli več sreče, drugi manj), jim ponujali kruhe in torte, izvrstno razpoloženje pa je bilo v

Ob koči tekoči so trčili številni domači in »uvoženi« gostje

Kot vsako leto je ples začel MePZ Danica, ki je obiskovalce pozdravil s tremi pesmimi. Predsednica Fini Kraut pa je z veseljem pozdravila vrsto častnih gostov, med njimi dr. Heide Schmidt, zvezno predsednico LIF, ter generalnega sekretarja LIF Kratkya, bivšega zveznega poslanca LIF Haselsteinerja,

društveni koči tekoči, kjer se je točil sekt. Ob zvokih ansambla »Rosa« iz Slovenije so se navzoči lahko vrteli dolgo v noč. Obiskovalci plesa so rekli: »Čudovito je bilo, srečali smo veliko znancev, kot vedno je bilo razpoloženje izvrstno, na vsak način se spet vidimo drugo leto«.

Dani

PRIREDITVE

ČETRTEK, 4. 2.

CELOVEC, v Slomškovem domu – Mohorjeva založba, Avstr. Pen-Club
19.00 **Proslava** ob 150. obletnici smrti Franceta Prešerna

PETEK, 5. 2.

CELOVEC, v domu sindikatov – Maturantje/ke slov. gimnazije
20.00 **Gimnazijski ples**

SOBOTA, 6. 2.

SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
20.00 **Pust s Kočno**. Za ples igrajo: Briefelsdorfer Musikanten

NEDELJA, 7. 2.

OBIRSKO, na Maloveršnikovi cesti – Alpski klub Obir
11.00 **17. sankarska tekma**. Štartne številke od 10. ure pri Hirsovi kajži

SELE, pri Kristanu – DSG Sele
13.00 Društveno prvenstvo nordijske sekcije

ŽELEZNA KAPLA, v farni dvorani – SPD »Zarja«
19.00 Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku

VOGRČE, v farni dvorani – KKD Vogrče

19.30 **»Dvo pora se ženta«**. Nastopa: igralska skupina Žvabek

PONEDELJEK, 8. 2.

BOROVLJE, v gradiču – J.-F.-Perkonig-Gesellschaft
19.00 **Slavnostni večer** ob 40. obletnici smrti J. F. Perkoniga.

TOREK, 9. 2.

ŠMIHEL, v farni dvorani – KIS, Katoliška prosveta, KPD Šmihel
19.00 Predavanje »Biološko vrtnarjenje skozi vse leto«. Pred. dipl. inž. Christiane Halder

SREDA, 10. 2.

DUNAJ, ALBERTGASSE 48, Korotan – SKC »Korotan«
19.00 **Slovenski kulturni praznik**. »Prešernova pot v svet«; ob izidu treh dvojezičnih knjig »Pesmi« Franceta Prešerna

ČETRTEK, 11. 2.

ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

PETEK, 12. 2.

ŠENTJANŽ V ROŽU, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

SOBOTA, 13. 2.

LEDINCE, pri Borovcu – SPD Jopa-Baško-jezero
16.00 Pustovanje za otroke in odrasle. Nastopa otroška skupina Jepca

GLOBASNICA, pri Šoštarju – Slovenski atletski klub
20.00 Ples SAK »Viva Paradies«. za ples igra ansambel »The Slenders«; program Marion Revue »Viva Paradies«

OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
20.00 Pustni ples. Igra: Trio Pavlič

NEDELJA, 14. 2.

BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
20.00 Ponovitev paradije »Dr. Faust«, zadnja predstava!

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT REPUBLIKE SLOVENIJE

Štipendije v RS za leto 1999/2000

Informacija o pogojih dodiplomskega študija in pridobitvi štipendije v RS za leto 1999/2000: Kandidati za 1. letnik študija na katerikoli visoki šoli v R Sloveniji se morajo prijaviti do 5. marca 1999 z obrazcem »Prva prijava za vpis v 1. letnik« (kupijo ga lahko v vseh knjigarnah). Do 5 odstotkov študijskih mest lahko zasedejo tujci ali Slovenci brez slovenskega državljanstva. Na akademijah za umetnost (glasbena, likovna, gledališče in film) je treba opravljati sprejemni izpit. Pri ravnateljstvih slovenske gimnazije, dvojezične TAK in VŠGP so

znani roki za vpis na fakultete v Sloveniji. Študenti iz zamejstva imajo pravico, da zaprosijo za bivanje v študentskih domovih; to je treba jasno navesti v prošnji za štipendijo.

Podrobnejše informacije dobite pri Službi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani ali v Mariboru; lahko pa jih razberete tudi z interneta <http://stipend.mss.edus.si>

Ministrstvo za šport bo 12. februarja v Ljubljani organiziralo informativni dan; informacije dobite pri ravnateljstvih.

GLASBENA ŠOLA NA KOROŠKEM

Interni nastopi učencev GŠ

Borovlje, pri Cingelcu na Trati: četrtek, 4. 2., ob 18.30

Dobrla vas, v kulturnem domu: četrtek, 4. 2., ob 18.30 (skupno z oddelki Šentprimož, Žitara vas in Galicija)

Šmihel, v farni dvorani: v petek, 5. februarja ob 18.00 (skupno z oddelkom Globasnica)

Šentjakob, v društveni sobi: v petek, 5. februarja, ob 17.00

Celovec, v Provincialni hiši: v soboto, 6. februarja, ob 17.30 (nastop orglavcev)

Zila, ljudska šola Straja vas: v sredo, 24. februarja, ob 17.00

OGLAS: STANOVANJE na jugu Celovca, 108 m² z balkonom naprodaj. Informacije po telefonu 0463/57409 v večernih urah.

Praznujejo: Franc Notsch s Čemernice – 47. rojstni dan; **Ančka in Kristl Dlopst** iz Večne vasi – 40. obletnico skupnega življenja; **Valentin Žagar** iz Večne vasi – rojstni dan; **Katarina Marketz** iz Globasnice – rojstni dan; **Norbert Knor** iz Ponikve – rojstni dan; **Ana Leitgeb** iz Pliberka – rojstni dan; **Marija Markitz** iz Male vasi – rojstni dan; **Dora Plavc** z Blata – rojstni dan; **Doroteja Komar** z Metlove – rojstni dan; **Albert Lipitz** iz Lovank – rojstni dan; **Marija Kuchling** z Dobrove – rojstni dan; **Jurij Pečnik** iz Podjune – rojstni dan; **Jožefina Močilnik** iz Šentvida – rojstni dan; **Marija Rožman** s Kota pri Pliberku – visok jubilej; **Loni Užnik** iz Sel – rojstni dan; **Pepca Mak** s Kota v Selah – rojstni dan; **Marija Mokina** iz Vijasc – 75. rojstni dan; **Trudi Gasser** iz Kajzaz pri Bilčovsu – osebni praznik; **Blažej Dovjak** iz Dravelj – rojstni dan in god; **Hilde Aichholzer** iz Šmiklavža pri Hodišah – rojstni dan; **Mihi Einspieler** z Zgornje Vesce – rojstni dan; **Pepca Rehsmann** iz Šentjakoba – rojstni dan; **Marjeta Boročnik** iz Podkrajca – rojstni dan; **Katarina Streinig** s Svetega mesta pri Suhi – 80. rojstni dan; **Tini Ogris** iz

SPD »Zarja« Železna Kapla vabi na

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku

v nedeljo, 7. februarja 1999, ob 19. uri v farni dvorani v Železni Kapli

NASTOPAJO: solisti Wang Ya-Huei, Florentina Uneg, Bojan Kuchar, korepetitor in pianist mag. Andrej Feinig, MoPZ »Valentin Polanšek«, MePZ »Zarja«, gledališka skupina SPD »Zarja« z recitacijami. REŽIJA Poldej Zunder.

Slavnostni govor univ. doc. dr. Wilhelm Baum na temo »Prešeren in Kärnten«

Prisrčno vabljeni!

Strokovna kmetijsko gospodinjstva šola v Šentrupertu pri Velikovcu

za dekleta v 9. letu obveznega šolanja
Pogoji: dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika. V primeru, da učenka 8. šolske stopnje ni zaključila, je možen sprejemni izpit
Namen šole: poglobljanje dosedanje izobrazbe in posredovanje znanja v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva
Prijave možne vsak čas pri vodstvu šole
Informacije: 9010 Velikovec/Völkermarkt, Klosterstr. 2, tel. 04232/3896

Bilčovsa – 60. rojstni dan; **Greti Kutschnig** in **Kati Kutschnig** z Obirskega – 50. rojstni dan; **Blaž Gasser** iz Kajzaz – rojstni dan in god; **Hanzi Scheinig** iz Šmarjete v Rožu – 50. rojstni dan; **Marija Golavčnik** iz Šentlipša – rojstni dan in god; **Veronika Kremser** iz Gornje vasi pri Šmarjeti – 74. rojstni dan; **Bernardka Škof** iz Gluhega lesa – 25. rojstni dan; **Jozsi Mečina** z Gore – rojstni dan; **Karolina Jernej** iz Šentvida – rojstni dan.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
tel. 0463/5143 00-0 • faks -71
DEŽURNI TE ŠTEVILKE Sonja Wakounig
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) kultura, slovensko zamejstvo
Sonja Wakounig (-34) politika, manjšinska družba
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser Straža 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 4. 2.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PETEK, 5. 2.

18.10 Utrip kulture

SOBOTA, 6. 2.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca

NEDELJA, 7. 2.

6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (mag. Marija Perne)
18.00 Dogodki in odmevi

PONEDELJEK, 8. 2.

18.10 Kratek stik

TOREK, 9. 2.

18.10 Otroška oddaja

SREDA, 10. 2.

18.10 Glasbena mavrica »Za Valentinovo«
21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

NEDELJA, 7. 2.

13.30 ORF 2
• Kmečka izobraževalna skupnost – koliko je vredna krepitev socialnega in gospodarskega položaja kmetov na južnem Koroškem? • Jože »Tinjski« – že tri desetletja Jože Kopeinig z dušo in srcem vodi katoliški dom prosvete • Slovenski kulturni praznik ob 150-letnici smrti dr. Franceta Prešerna • 37. ples maturantov slovenske gimnazije v znamenju vampirjev • Prva tekma v novi športni dvorani Kulturnega doma Pliberk: SK Zadruga Aich/Dob – Sokol

PONEDELJEK, 8. 2.

3.55 ORF 2 (Ponovitev)
16.00 TV SLO1 (Ponovitev)

RADIO AGORA

OKVIRNI PROGRAM

9020 Paracelsusgasse 14
telefon 0463/418666, faks -99
e-mail: agora@magnet.at

Dnevno 10.00–14.00,
18.00–02.00 na frekvencah
105.5 (Dobrač), 106.8 (Golica)
in 100.9 (Žel. Kapla)

VSAK DAN

12.00 Mednarodna poročila
18.45 Mednarodna poročila

OD PONEDELJKA DO PETKA

10.00 Koledar prireditve
11.15 Pregled tiska
13.00 Glasba in gostje v studiu
Če: Radio Aktiv
18.00 Magazin: PO: Alpe-Jadran; TO: šport; SR: CD tedna (ponovitev SO: 13.00); ČE: kultura; PE: Po Koroškem
19.00 Otroški kotichek
20.00 Glasba: PO: jazz; SR: Ruff Radio; ČE: Music for the masses; PE: soundcheck; NE: Sunday loops

LITERATURA

NEDELJA

11.00 Literarna kavarna (ponovitev TO: 22.10)
TO, ČE, PE
10.10 Blazno resno o seksu (ponovitev 19.20)

RADIŠE-DVOREC

Tudi Nužej Lampichlerja ni več

Predpreteklo soboto na kulturni prireditvi na Radišah sem pogrešal starega znanca, lahko bi celo rekel prijatelja Nužej Lampichlerja. Ne vem, koliko radiških prireditev sem že obiskal, pa sem ga vedno srečal, vedno sva si pristrčno srtisnila roko in spregovorila nekaj besed. Tudi na Vestnikovih izletih sva se srečevala. Radiše, njihova kultura, prireditve, ustvarjalno in zagnano delo sem v mislih vedno povezoval tudi s prijaznim Nužejem. Pred letom ali dvema sva na predstavi igralske skupine sedela skupaj. Vsake toliko mi je s ponosom dejal, da je kdo izmed igralcev njegov vnuk, ali sorodnik. Tudi na sedanje zborovodjo radiških pevcev, sina Nužej, je bil zelo ponosen.

Pa se je zgodilo. Nužej ni več. Poslovil se je dobri radiški duh, oče, dedi mnogih narodnjakov, kulturnikov. Tiho je odšel, zagotovo pa zadovoljen, da je pošteno storil vse za svoj narod, za slovensko kulturo, da je svojo ljube-

zen prenesel na otroke, vnuke in tudi širše na radiški in okoliški rod.

Nužej Lampichler se je rodil leta 1918 pri Kajžniku na Radišah. V zrelih letih se je priženil na Jugovo domačijo na Dvorec. Z ženo Nanci sta

imela tri otroke, Andreja, Ani in Nužija. Vzgojila sta jih v trdne narodne korenine. Oče Nužej je zadnjih deset let bival pri svoji skrbni hčerki Ani in zetu Foltiju. Neozdravljiva bolezen ga je 8. januarja premagala.

Radiškim prosvetarjem se je najbolj zapisal v srce s svojo vneto za odkup farovškega hleva in s prizadevanjem za

prenovitev v sedanji kulturni dom. Redno je obiskoval prireditve v njem ter bil nanj in pa seveda na delo društvenikov zelo ponosen. Srečevali pa smo ga tudi na drugih, predvsem osrednjih prireditvah po vsej Koroški.

Kako priljubljen je bil med ljudmi, je potrdila tudi pogrebna svečanost, saj se je je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko število žalnih gostov. Ob asistenci družinskega prijatelja Toneta Gradiščka iz Slovenije jo je vodil domači župnik dr. Jože Marketz, pevci so mu zapeli pred mrliško vežico, v cerkvi in ob odprtem grobu, poslovilni govor od Jugovega očeta pa je opravil predsednik radiškega društva Tomaž Ogris.

Nužej Lampichlerja bomo pogrešali vsi, znanci, prijatelji, društveniki, predvsem pa njegovi bližnji in daljnji sorodniki. Zapustil je bogato dediščino v narodni in kulturni zavesti svojih najbližjih, to pa je tudi zagotovilo, da vendar ostaja med nami. J. R.

Začetek semestra na večerni gimnaziji v Celovcu

Na večerni gimnaziji v Celovcu ponujajo tri vrste študija do mature: večerno šolanje, dopisno in eksternistično. Kdor želi doseči višjo splošno izobrazbo, ki omogoča vsakemu dostop do

univerz ali drugih poklicev, lahko to stori z večerno gimnazijo in maturo. Tudi tisti, ki so že zaključili kakšen razred višje stopnje gimnazije, lahko nadaljujejo preko večernega študija. *Prijavite se lahko do 15. februarja 1999 v ravnateljstvu večerne gimnazije, Ferdinand Jergitsch Straße 21, osebno ali po telefonu 0463 / 56 9 25.*

KOROŠKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

Remi SŠZ I – Die Klagenfurter/KSV II

Prva ekipa Slovenske športne zveze Celovec je v 2. krogu play-off tekmovanja v koroški podlgi dosegla dragocen remi. Dvoboj proti drugi ekipi celovškega šahovskega kluba Die Klagenfurter/KSV II se je končal neodločno 4 : 4. Po zmagi v prvem kolu proti Admiri iz Beljaka (4,5 : 3,5) je ekipa SŠZ z 8,5 točke druga na 6-mestni lestvici. Vodi Rapid Feffernitz z devetimi točkami, tretje pa je moštvo Admir iz Beljaka z osmimi točkami.

Posamezni rezultati: MK Silvo Kovač – Georg Putz 0 : 1, Arnold Hattenberger – Harald Legat remi, mag. Gorazd Živkovič – Heinz Hundsorfer remi, dr. Jozi Amrusch – Erich

Pilaj remi, MK Dunja Lukan – Ernst Tronegger remi, Aleksander Lukan – Bernhard Saxer 1 : 0, Rupert Reichmann – Erich Schwarz 1 : 0, Roman Weber – Wolfgang Eichert 0 : 1

Ostali rezultati 2. kroga: ASKÖ ESV Admira Beljak II – SK Feistritz-Paternion Weibenstein I 4,5 : 3,5, SV Rapid Feffernitz I – IBS Celovec-vzhod I 4,5 : 3,5

Lestvica po 2. krogu: 1. Feffernitz I 9 točk, 2. SŠZ Celovec I 8,5, 3. Admira Beljak II 8, 4. – 6. SK FPW I, Die Klagenfurter/KSV in IBS Celovec-vzhod – vsi po 7,5 točk

Naslednja tekma SŠZ: 20. 2./15.00 proti IBS Celovec-vzhod I v gostilni Ogris v Bilčovsu.

KRIŽANKA 5

Sonja Wakounig

VODORAVNO

1. orodje za rezanje ali striženje 6. špijon, agent 11. škotsko krilo 12. vzorec stavbenih objektov v pomanjšnem merilu 14. Zevsova mati v grški mitologiji 15. zaupnik države, ki sestavlja uradne listine 16. rdeča poljska cvetlica 18. dve enaki črki 19. eden od planetov v osončju 20. ženski pevski glas 21. strokovnjak za romaniko 23. pritrdilnica 24. oblačilo

telovadec in artistov 26. glavni števniki 27. 100 m2 28. pripadniki nekdanjega naroda na Madžarskem, Obri 29. malajska blaznost 32. beseda zahvaljevanja 33. hrvaško »to« 36. poganjek, cima 37. srednjeveški nemški dvorski roman, opera R. Wagnerja 42. RN 43. moško ime (Gradnik, Aškerc) 44. ime nekdanje slovenske ministrice, zdaj direktorice radia Triglav na Jesenicah 45. posuti s čim 47. zamaknjenost v »onostranstvo« 50. spodnji del noge 52. popoln bebec 53. duhovniško oblačilo

NAVPIČNO

1. intenzivna rdeča barva 2. mesto v severni Nemčiji 3. krilo rimske konjenice 4. konec polotoka 5. rimsko ime za Ljubljano 6. piščal iz gline 7. slovenski gledal. in filmski igralec (Bogomir) 8. arabski žrebec 9. ženska višjih slojev 10. 100 arov 13. glavno mesto Grčije 15. silno nespodobno obnašanje 17. ime umorjenega ital. predsednika (... Moro) 19. samoglasnik 21. tekmeč, konkurent 22. moško ime 25. planota, ravnina 30. velik britanski otok 31. izdelovalec korit 32. obenem, ob istem času 34. umetna snov 35. osebni zaimsek 38. avstrijska igralka (Elfriede) 39. ime nem. igralca Buchholza 40. osnovno merilo 41. ponavadi zimska bolezen 43. gradbeni material 46. najpogostejša začimba 48. RD 49. lenivec 51. am. kratica za »vse v redu«

REŠITEV ŠT. 4:

VODORAVNO: 1. ŠESTILO 6. HRAST 12. OVIRA 13. KARLA 14. LIMONADA 18. SLAN 19. ATOM 20. ERNST 22. BG 23. ANEKDOTA 25. POE 27. OJE 28. BOMBA 30. STVAR 32. INSERAT 34. LAZ 35. OŽ 36. OSAMA 37. ANAM 39. KNEZ 40. BALON 43. MA 44. DILA 47. ETIKA 48. ODLITEK 50. TOVARIS 51. EL 52. SN 53. IS 54. RT 55. TITOVKA

NAVPIČNO: 1. ŠOLA 2. EVITA 3. SIMONOV ZALIV 4. TROMEJA 5. IAN 6. HK 7. RAST 8. ARL 9. SLABO 10. TANGENTA 14. AED 15. DROBIŽ 16. ANTON 20. SAMSON 23. KER 24. PARAZIT 25. OSLABETI 28. BESEDILO 30. TANATOS 32. AM 34. OS 37. MOKAR 38. KAD 40. NART 41. MOŠT 43. LESK 44. AKNA 47. LET

1	2	3	4	5			6	7	8	9	10
11							12				
13					14	15	16		17		
18					19			20			21
	22			23					24		
25		26				27		28			
29	30					31				32	
33					34			35			
36			37				38				
39				40		41			42	43	44
45						46		47			
48								49			50
51			52			53					

VŠGP v Šentpetru

Sprejemni pogoji: pozitivno zaključena 8. šolska stopnja in vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov, zaključek 4. razreda gimnazije ali glavne šole, možnost vstopa tudi s sprejemnim izpitom.

Enoletna gospodinjstva šola: atraktivna alternativa za 9. šolsko leto * splošna izobrazba v dveh jezikih * kuhanje in gospodarstvo * kreativnost in design.

Kvalifikacije: zaključek obvezne šolske dobe z možnostjo nadaljnega šolanja, poudarek na praktičnih predmetih, spoznavanje poklicev, priprava

za nadaljnjo izobrazbo. Sprejemni pogoji: pozitivno zaključena 8. šolska stopnja na glavni šoli ali nižji stopnji gimnazije in vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov

Informacije in prijave: VŠGP, Šentpeter 25, A-9184 Šentja-kob, tel. 04253/2750, faks 04253/ 275015

SPD ZARJA

29. sankarska tekma velik uspeh

Kežarjeva domačija v Lepeni postaja zadnja leta zaradi svoje lege vse bolj središče Zarjinega zimskošportnega delovanja. Kar tri prireditve v januarju (veleslalom, nočni slalom, sankanje) dokazujejo naklonjenost in gostoljubnost hiše.

Prejšnjo nedeljo je društvena športna sekcija nadaljevala s priljubljeno tradicijo in priredila že 29. sankarsko tekmo. Sankanje je bilo prvič pri Kežarju – štart nekaj sto metrov za hišo, cilj pa spodaj pri odcepu od glavne ceste. Proga v celoti odlična, ravno prav strma, ravno prav ovinkasta za kakšen »akrobatični vložek« sankarjev in tudi primerno dolga.

Zbralo se je domala 60 ljubiteljev sankanja, ki so se trudili za hitre čase v desetih skupinah. Vsi posamezniki so vozili dve vožnji – in komur je uspelo prvič, temu je lahko drugič spodletelo (ali obratno seveda), prenekateri pa je imel »težave« kar pri obeh vožnjah. Hudo tega nihče ni jemal, saj so vsi tekmovali po olimpijskem načelu, povrh – in kot prese-nečenje – pa je bila tokrat pripravljena nagrada za vsakega tekmovalca: pokali za mladino; praktična darila za odrasle(jše).

Presenetljivo je tokrat nastopil Mihi Sadošek, ki je odnesel zmago dneva s 27 stotinkami prednosti pred »favoriti«. Zato pa sta se Hanzi in Marko Smrtnik uspešno revaširala v skupini dvojic. Dvajset parov je namreč vozilo le enkrat in

morebitnih napak se tako ni dalo več popraviti. Za merjenje časov so ponovno odgovarjali merilci SSK Obir.

Dodatno k športnem pomenu prireditve pa je treba zabeležiti tudi navdušenje obiskovalcev in gledalcev, ki vedno raje prihajajo na tekmovanja iz razlogov družabnosti. Ker je zanje vedno dobro poskrbljeno (ozvočenje, kuhinja, ...), tudi ta skupnost lepo raste.

Zaključno podelitev nagrad pri Rastočniku sta opravila sekcijski vodja Manfred Maloveršnik in Rozman Albert, predsednik Willi Ošina pa je vsem izrekel hvalo za sodelovanje.

M. T.

IZIDI:

šolarke I: 1. Rozman Andreja, 2. Ošina Nadja, 3. Ošina Timea;
šolarji I: 1. Smrtnik Andi, 2. Smrtnik Niko, 3. Nečemer Florian;
šolarke II: 1. Osojnik Kristina, 2. Smrtnik Maja, 3. Kogoj Kornelija
šolarji II: 1. Smrtnik Toni, 2. Oraže Peter, 3. Sadovnik Damijan;
mladinke: 1. Smrtnik Dana;
mladinci: 1. Knez Rene, 2. Ošina Marko, 3. Ošina Roman;
ženske I: 1. Knez Emilie, 2. Rozman Karolina;
moški I: 1. Smrtnik Folti, 2. Rozman Albert, 3. Grubelnik Karl;
ženske splošna: 1. Smrtnik Regina, 2. Smrtnik Marica, 3. Ošina Aška;
moški splošna: 1. Sadošek Michael, 2. Smrtnik Marko, 3. Sadovnik Harald;
dvojice: 1. Smrtnik Marko/Smrtnik Hanzi, 2. Sadovnik Harald/Knez Rene, 3. Sadošek Michael/Smrtnik Matija.

VAIL – SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKIH DISCIPLINAH

Borbe za naslove svetovnih prvakov so se začele

Že pred javno otvoritvijo v Vailu so novinarji imeli prvi škandal – Hermann Maier, eden izmed velikih, če ne celo največja zvezda letošnjega svetovnega prvenstva, naj bi 29. novembra po tekmah svetovnega pokala v Aspnu skupaj z Andreasom Schiffererjem ukradel avtomobil. Tako je policija oz. šerif Eagle Countyja (v tej pokrajini se nahaja Vail) Ron Ryan po prihodu avstrijskega moštva v ZDA obvestila javnost z obdolžitvijo Maierja. Toda cela stvar se je že kmalu izkazala kot prava časopisna raca malega glasila v Eagle Countyju »Daily Trail«. Toda cilj pridobitve pozornosti je bil že dosežen...

Na manj senzacionalni javni otvoritvi v nedeljo so bili avstrijski smučarji zastopani polnoštevilno – seveda s »herminatorjem« na čelu –, medtem ko so druga moštva poslala le po nekaj tekmovalcev. Nizke temperature so že nakazale možen problem tega svetovnega prvenstva, namreč vreme. Napovedi so izredno slabe – veter, padavine in -20°C naj bi Vail v naslednjih dneh privedle do »nepozabnega doživetja« za gledalce in atlete.

Vsekakor, 400 smučarjev in smučark iz 55 dežel se v Vailu bojuje za naslove svetov-

nihi prvakov '99. Medtem ko favoriti upajo, da svoje sezonske uspehe v svetovnem pokalu lahko potrdijo s pridobitvijo naslova oz. kolajne, je upanje mnogih manj favoriziranih, da bodo uspeli kot nove zvezde.

Avstrijsko moštvo je v Vailu zastopano s 25 atleti, Slovenija pa s 14. Kader slovenskega moštva je naslednji: ženske –

Urška Hrovat, Nataša Bokal, Špela Pretnar, Alenka Dovžan, Mojca Suhadolc, Špela Bračun in Anja Kalan; moški – Jure Košir, Mitja Kunc, Drago Grubelnik, Mitja Valenčič, Jernej Koblar, Aleš Brežavšček in Grega Šparovec.

Če želite biti vedno aktualno informirani o svetovnem prvenstvu, lahko poiščete razne

strani v internetu – uradna stran Vaila je »www.vail99.com«, iz avstrijskega vidika je npr. zanimiva stran »www.carinthia.com«, če pa hočete vedeti več o slovenskih smučarjih na svetovnem pr-

Hermann Maier na čelu avstrijskih smučarjev pri otvoritvi svetovnega smučarskega prvenstva v Vailu

venstvu, si najbolje ogledate stran »http://zav-sport.mss.edus.si/big/vail99/index.html«.

PROGRAM ZA VAIL '99:

Petek, 5. 2.
Kombinacijski smuk/ženske – ORF 1, 17:40
Kombinacijski slalom/ženske – ORF 1, 22:20
Sobota, 6. 2.
Smuk/moški – ORF 1, 18:25
Nedelja, 7. 2.
Smuk/ženske – ORF 1, 18:30
Ponedeljek, 8. 2.
Kombinacijski smuk/moški – ORF 1, 18:30
Torek, 9. 2.
Kombinacijski slalom/moški – ORF 1, 18:05 in 21:00
Četrtek, 11. 2.
Veleslalom/ženske – ORF 1, 18:05 in 21:05
Petek, 12. 2.
Veleslalom/moški – ORF 1, 18:05 in 21:25
Sobota, 13. 2.
Slalom/ženske – ORF 1, 18:00 in 21:50
Nedelja, 14. 2.
Slalom/moški – ORF 1, 18:15 in 21:30;
nato zaključna prireditev

O najvažnejših dogodkih in o zmagovalcih svetovnega prvenstva se lahko dnevno informirate tudi ob 9:05 na ORF 1 oz. v »ZiB 3« ob polnoči na ORF 2!

ODBOJKA – SK DOB

SK Zadruga Dob v kvalifikacijo?

Odbojkarji SK Dob bodo morali po vsej verjetnosti v kvalifikacijo za obstoj v 1. zvezni ligi. V predzadnjem kolu prvenstva so sicer brez borbe na zeleni mizi zmagali proti zadnjemu na lestvici Gleisdorfu s 3 : 0 (nasprotnik ni poskrbel niti za protokol tekme), zmagal pa je tudi neposredni tekmelec Hartberg proti HYPO VBK Celovec in tako Dobljane prehitel.

Moštvo trenerja Bojana Ivartnika ima kot Hartberg osem točk, toda zaradi kazenske odločitve 0 : 3 proti Donau-

kraftu je pri enakem številu točk avtomatično uvrščeno slabše, v konkretnem primeru na 9. mesto. Dobljani bi se kvalifikacije rešili le tedaj, če bi 6. februarja na prvi tekmi v novi dvorani v Pliberku premagali ekipo SVS Sokol z Dunaja ali en teden kasneje IAC Tirol. Možnosti za to pa so izredno majhne.

Rezultati 17. kroga: Gleisdorf/Weiz – SK Zadruga Dob 0 : 3, SVS Sokol – PL Salzburg 1 : 3, IAC Tirol – SSK Feldkirch 3 : 0, HYPO VBK Celovec –

Hartberg 1 : 3, Union Enns – Donaukraft 2 : 3

Naslednja tekma: 6. februarja Dob – SVS Sokol, 19.00, športna dvorana Pliberk

1. ZVEZNA LIGA

1. PL Salzburg	17	16	1	50:6	32
2. Donaukraft	17	16	1	48:7	32
3. Enns	17	11	6	37:24	22
4. IAC Tirol	17	11	6	35:22	22
5. SVS Sokol	16	10	6	37:21	20
6. HYPO VBK	17	6	11	23:38	12
7. Feldkirch	17	5	12	20:39	10
8. Hartberg	17	4	13	15:43	8
9. SK Dob	16	4	12	18:38	8
10. Gleisdorf/Weiz	17	1	16	5:50	2

OLIMPIJSKI KOMITE

Ni videti konca korupcijskega škandala

Po suspendiranju raznih članov komisije Mednarodnega olimpijskega komiteja se je zdaj tudi ameriški FBI (Federal Bureau of Investigation) vključil v raziskavo škandala. V prvi vrsti hočejo ugotoviti, kakšne povezave obstajajo med člani komisije MOK in študenti na univerzi v Utah. FBI namreč sumi, da na univerzi študirajo razni sorodniki in znanci članov MOK, kar bi podpiralo teorijo o podkupništvu.

Predsednik MOK Juan-Antonio Samaranch kljub veliki kritiki iz vsega sveta ne name-

rava odstopiti, hoče pa postaviti vprašanje o zaupnici. Razni člani komisije so mu celo predlagali, da naj bi bilo glasovanje tajno, toda to bi bilo za 78-letnega Samarancha najbrž le malo prenevarno.

Japonec Čiharu Igaja, ki je predsednik evaluacijske komisije za olimpijske igre leta 2006, pa je medtem pojasnil, da »je naloga evaluacijske komisije le ugotovitev tehničnih zmoglosti kandidatov, ne pa njihovo ocenjevanje« in s tem zavrnil nekatera namigovanja o favoriziranih za pridobitev iger.

Kandidatura »Senza Confini 2006« ima kljub nekaterim organizacijskim težavam še vedno dobre možnosti, toda veliki favorit je tudi po poročilu evaluacijske komisije ostal švicarski Sion, čeprav naj bi se Švicarji ušteli pri svojih investicijah. Tudi drugi kandidati imajo razne težave – tako poljskemu kandidatu Zakopanam delajo preglavice okoljevarstveniki, slovaški Poprad more še dodatno razviti svoj projekt in tako v finskiem Helsinkiju kakor tudi v Turinu je največji problem oddaljenost prizorišč.

Nogomet v dvorani

Pod 12 – predkolo v Vetrinju, Šentvidu in Borovljah –

skupina A: 1. Šentvid III 12, 2. Maria Saal 9, 3. Kraig 6;
skupina B: 1. SAK II 10, 2. Austria I 9, 3. ASK 7;
skupina C: 1. Žitara vas 9, 2. ASV I 6, 3. DSG Borovlje 3;
skupina D: 1. Škofiče 8, 2. ASV II 7, 3. Tinje 6.

V vsaki skupini se prva dva kvalificirata za naslednji krog.

DSG Sele in nordijska sekcija Slovenske športne zveze vabita na

1. tekmovanje v smučarskem teku za POKAL KOŠUTE '99.

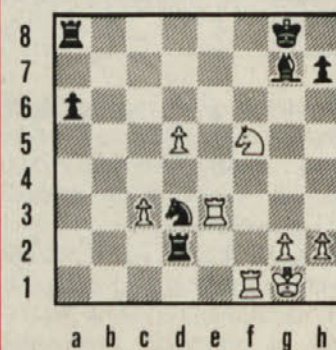
Tekma bo v **nedeljo, 7. februarja, ob 13. uri na tekaški progi v Selah-Borovnici**. Štart bo po skupinah v prosti tehniki, proga je srednje selektivna (dolžina: za otroke – 2 km, za šolarje/ženske – 4 km, za ostale – 8 km). Prijavite se lahko po faksu ali pismeno pri Maxu Zdoucu, Radiše 36, A-9065 Žrelec, tel. in faks: +43/463-73361 oz. do pol ure pred tekmovanjem!

ŠAHOVSKI OREH 49

Vitolniš – Gajdarov/Riga 1979

Prednost dveh kmetov bi beli težko uveljavil, saj so tudi črne figure dokaj aktivne. Odločitev belega, ki je na potezi, je v stopnjevanju napada na

črnega kralja. Zaključek večpotezne kombinacije se konča z matno sliko, ki je redka v šahovski praksi, vendar ostane nepozabna!

Rešitev št. 48

Napovedana poteza s kraljem 1.Kg7 vodi do pravilne rešitve. Sedaj ima črni kralj tri možnosti: po 1...Kh4: 2.Df3 Kg5 3.Dg3 mat; na 1...Kh3 2.Df2 Kg4 3.Lf5 mat in 1...Kf4 2.Df2+ Ke5 3.Df6 mat! Tako smo skupaj ugotovili, da je beli kralj na polju g7 uspešno odvzel črnemu kralju polje f6 in h6 in pripravil matiranje.